

Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o zeleni knjigi – Na poti k integriranemu evropskemu trgu za kartična, spletna in mobilna plačila

(COM(2011) 941 final)

(2012/C 351/11)

Poročevalec: **Stasys KROPAS**

Evropska komisija je 11. januarja 2012 sklenila, da v skladu s členom 304 Pogodbe o delovanju Evropske unije Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosi za mnenje o naslednjem dokumentu:

Zelena knjiga – Na poti k integriranemu evropskemu trgu za kartična, spletna in mobilna plačila

COM(2011) 941 final.

Strokovna skupina za enotni trg, proizvodnjo in potrošnjo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 30. avgusta 2012.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 483. plenarnem zasedanju 18. in 19. septembra 2012 (seja z dne 19. septembra) s 157 glasovi za, 1 glasom proti in 5 vzdržanimi glasovi.

1. Sklepi in priporočila

1.1 Evropski ekonomsko-socialni odbor (EESO) pozdravlja pobudo Komisije za spodbujanje varnega, preglednega in inovativnega plačilnega okolja po vsej EU. Bolj učinkoviti, sodobni in varni plačilni instrumenti so predpogoj za nadaljnjo razširitev koristi enotnega trga ter okrepitev globalne konkurenčnosti evropskega gospodarstva.

1.2 EESO pozdravlja splošen dialog, ki ga je predlagala Komisija in ki resnično zajema glavna aktualna vprašanja in predvideni trg plačil v EU. Za bolj popolno sliko pa se je treba posvetiti tudi gotovinskim plačilom. Čeprav uporaba gotovine postopoma upada, še vedno ostaja prevladujoč način plačila na nekaterih trgih. Vse več nacionalnih podatkov kaže na to, da je gotovina načeloma manj učinkovita in da bi bilo mogoče prihraniti veliko sredstev, če bi potrošniki prešli na elektronska plačila. Nekateri države članice so zelo napredovale v smeri proti brezgotovinski družbi. Ne glede na to pa EESO verjame, da so splošni javnosti dejanski stroški gotovine še vedno nepoznani. Poleg tega velja, da gotovina pospešuje sivo ekonomijo. Zato morajo plačilne metode, ki pomagajo zmanjševati sivo ekonomijo ter so manj drage in varnejše, spodbujati vsi udeleženi akterji. V tem okviru je treba na eni strani upoštevati številne koristi za vse zadevne akterje, na drugi pa tudi potrebo po sprejemljivih stroških za MSP, ki ponujajo te plačilne metode svojim strankam. V državah članicah so potrebne dodatne pobude z jasno podporo Komisije.

1.3 Kartična plačila so najbolj priljubljen instrument negotovinskega plačila v EU in po svetu. V ekonomski literaturi se vse bolj povečuje soglasje, da so negotovinska plačila davčno in gospodarsko bolj pregledna, za celotno družbo pa tudi cenejša, udobnejša, varnejša in bolj inovativna, zato EESO podpira predlog Komisije, da se uporabljajo tudi za preučevanje prednosti večje integracije trgov. Vendar pa priložnosti na enotnem

trgu zaradi zgodovinskih ovir, nezadostne standardizacije in interoperabilnosti ter različnega in pomanjkljivega obveščanja javnosti še niso v celoti izkoriščene, kar pa je mogoče popraviti z večjo uporabo kartičnih, spletnih in mobilnih plačil. Zato so možnosti za konkurenčnost, inovacije in učinkovitost neizkoriščene. EESO poziva k tržnim pobudam, s katerimi naj bi čim prej predlagali izvršljive rešitve, zlasti tistim, ki bi hkrati prispevale k večji finančni in digitalni vključenosti.

1.4 Trenutna pravna negotovost v povezavi s poslovnimi modeli, ki temeljijo na medfranšiznih provizijah, ovira rast kartičnih, spletnih in mobilnih plačil ter gibanje gotovine. Za investicije in inovacije v zvezi s plačilnimi sistemi je jasnost izrednega pomena. EESO poziva Komisijo, naj stabilizira poslovno okolje za vse operaterje. V skladu s cilji enotnega območja plačil v eurih (SEPA) pri provizijah in drugih zahtevah, povezanih z domačimi in čezmejnimi transakcijami, ne bi smelo biti razlik.

1.5 Dostop do informacij glede razpoložljivosti sredstev na bančnih računih zahteva natančno obravnavo več vidikov, vključno z varnostjo, zaščito podatkov, pravicami potrošnikov, konkurenco in nadomestili izdajateljem računa. EESO ugotavlja, da bi morali biti subjekti, ki si prizadevajo za dostop, regulirani in nadzorovani sorazmerno s svojim profilom tveganja. Evropski pravni okvir bi moral jasno odsevati obveznosti in odgovornosti vključenih operaterjev.

1.6 Na mnogih trgih stranke morda niso pripravljene sprejeti doplačil in bi zato lahko prešle na gotovinska plačila zaradi občutka, da je gotovina na voljo brezplačno. Čeprav naj bi bili potrošniki od 13. junija 2014 naprej na podlagi direktive

o pravicah potrošnikov zaščiteni pred zlorabami doplačil, ni jasno, kako bo ta zaščita zagotovljena v zelo živahnem spletnem okolju.

1.7 Spletna ali internetna plačila (e-plačila) stranke na domačih trgih cenijo. Vendar pa vseevropskih rešitev, ki temeljijo na spletnem bančnem poslovanju, še ni. To torej zapleta vzpon e-trgovanja. EESO poziva operaterje tovrstnih sistemov, naj na odprt in pregleden način rešujejo vprašanja interoperabilnosti ter čim prej obravnavajo še nerešena vprašanja v okviru e-trgovanja.

1.8 EESO poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo pri mobilnih plačilih (m-plačila) vse od zgodnje faze razvoja spoštovala načela odprtega dostopa do platform, prenosljivosti aplikacij, varnosti in izogibanja podvajanju stroškov za operaterje, ki si želijo sprejeti ta plačila.

1.9 EESO priznava napredek, ki so ga udeleženci na trgu dosegli pri zmanjševanju goljufij na fizičnih terminalih. Trenutno so najbolj nevarne spletne goljufije. Treba bi bilo izvesti dodatne varnostne ukrepe, a ne na račun potrošnikov. Če bi varnostne ukrepe predlagali javni organi, bi morali biti čim bolj tehnološko nevtralni.

1.10 EESO pozdravlja stalna prizadevanja za krepitev zdajšnjega upravljanja enotnega območja plačil v eurih (SEPA) ter podpira namene za centralizacijo odgovornosti za SEPA, na primer pod okriljem Sveta SEPA. Vendar pa EESO poziva Komisijo in Evropsko centralno banko, naj nemudoma začeta urejati podrobnosti, saj trenutni dejanski vakuum ovira izvajanje.

2. Ozadje mnenja

2.1 Dokončanje območja SEPA je ena od prednostnih nalog Komisije za uresničitev enotnega trga. Dosežki na področju standardizacije in interoperabilnosti na podlagi usklajenega pravnega okvira so že na voljo operaterjem v obliki kreditnih prenosov SEPA in neposrednih bremenitev SEPA, ki bodo do 1. februarja 2014 nadomestili obstoječi sistem v euroobmočju.

2.2 Vendar pa je obseg območja SEPA širši in vključuje druge stebre. Eden izmed njih je namenjen kartičnim plačilom, najpomembnejšemu plačilnemu instrumentu v Evropski uniji in tudi po svetu. Drugi tak steber so e-plačila, ki se opravijo za nakupe prek spleta. Dandanes tovrstna plačila predstavljajo neznamenat delež vseh negotovinskih plačil, vendar se pričakuje rast v dvomestnih številkah. Evropski svet za plačila (EPC), ki je organ evropske bančne industrije za usklajevanje in odločanje

glede plačil, je razširil svoje dejavnosti usklajevanja na e-plačila in razvil okvir e-plačil SEPA. Pred nedavnim je EPC od GD Komisije za konkurenco prejel zahtevek za informacije.

2.3 M-plačila so najnovejši steber območja SEPA. EPC je v sodelovanju z drugimi operaterji sprejel usklajene ukrepe glede m-plačil ter pripravil tehnične dokumente o smernicah za interoperabilnost in nekaj belih knjig. Razvoj m-plačil je še vedno v zgodnji fazi, vendar so pričakovanja glede njihovega prihodnjega statusa zelo visoka. Čeprav se kartična plačila, e-plačila in m-plačila razlikujejo glede na zapadlost, obseg in poslovne modele, evropske institucije in akterji na trgu splošno menijo, da je z vidika povezovanja, preglednosti in konkurenčnosti potreben dodaten napredek. Pomanjkljivosti, ki so bile zaznane v obstoječih poslovnih modelih, se namreč lahko ponovijo v prihodnjem okolju m-plačil.

2.4 Vsak državljan, podjetje ali javni uradnik opravlja plačilne dejavnosti s tradicionalnimi načini plačevanja (npr. gotovina) ali prek sodobnih plačilnih storitev (npr. e-plačila). Na podlagi statističnih podatkov Evropske centralne banke ⁽¹⁾ iz leta 2010 je bilo v Evropski uniji izvedenih 86,4 milijarde negotovinskih plačilnih transakcij, 4,4 % več kot v letu pred tem, pri čemer je bilo največ (39 %, tj. 33,9 milijarde) kartičnih plačil. Vrednost kartičnih plačil je znašala 1,8 bilijona EUR z letnim povišanjem za 6,7 %, kar je več kot trikratnik rasti realnega BDP v euroobmočju, ki je znašala 1,8 %. Države se pri uporabi kartic sicer zelo razlikujejo, na splošno pa so kartična plačila eden najbolj dinamičnih negotovinskih plačilnih instrumentov.

2.5 Raziskava dejstev, ki je bila opravljena v okviru Evropskega sistema centralnih bank ⁽²⁾, je pokazala, da medfranšizne provizije v Evropski uniji niso določene in se ne uporabljajo na usklajen način. Izbira, struktura in stopnja medfranšiznih provizij se razlikujejo z več vidikov in so odvisne od številnih možnosti in razsežnosti. Medfranšizne provizije so glavni sestavni del provizij, ki se zaračunavajo trgovcem. Komisija in tudi nacionalni organi za konkurenco so ocenili konkurenčne vidike medfranšiznih provizij ter sprejeli vrsto odločitev, med katerimi so bile nekatere povezane s čezmejno dejavnostjo, druge pa omejene na nacionalno raven.

2.6 Žal ni bilo izvedenih uradnih raziskav in niso bili objavljeni celoviti nacionalni statistični podatki, ki bi bili primerljivi med državami, o drugih stroških, ki jih plačajo potrošniki, kot so različne datatve in provizije, neposredno povezane z različnimi načini plačevanja, kljub temu, da imajo nacionalni nadzorni organi te informacije sicer na voljo, vendar pa jih večinoma ne objavljajo niti v delni obliki.

⁽¹⁾ <http://www.ecb.int/press/pr/date/2011/html/pr110912.en.html>.

⁽²⁾ <http://www.ecb.int/pub/pdf/scpops/ecbocp131.pdf?4c2e20956bed7b7e5f454a4ea77f7c9b>.

2.7 Kljub stalnim zasebnim pobudam za standardizacijo je pri nekaterih domenah transakcij še vedno mogoče opaziti razdrobljenost, in sicer med PSP (*payment service provider* – ponudniki plačilnih storitev) pridobiteljem in PSP izdajateljem, med kartico in terminalom ter tudi med terminalom in PSP pridobiteljem. Ker pa te pobude pogosto temeljijo na različnih komercialnih interesih ali v tej fazi ni jasnih časovnih okvirov izvajanja, so bili njihovi dejanski rezultati omejeni.

2.8 Znatne investicije in prizadevanja vseh operaterjev za zagotovitev prehoda s tehnologije magnetnega traku na tehnologijo EMV (kartice s čipom in kodo PIN) so pozitivno vplivale na zmanjšanje obsega kartičnih goljufij v okolju osebnega opravljanja plačil. Vendar pa so nedavni trendi pokazali, da je največje tveganje goljufij povezano prav s kartičnimi transakcijami na daljavo, ki sicer predstavljajo manjši delež vseh kartičnih transakcij. To vprašanje je pritegnilo pozornost nadzornikov in preglednikov, ki so leta 2011 pod okriljem Evropske centralne banke združili moči v okviru foruma za varno plačilo (*SecuRe Pay Forum*), da bi okrepili raven varnosti in javnega zaupanja v elektronske plačilne storitve in instrumente. V letu 2012 bo forum dokončal sklop tehnološko nevtralnih priporočil za varnost spletnih plačil.

2.9 V zeleni knjigi Komisije je obravnavan celoten sklop s plačili povezanih vprašanj, ki bi ob uspešnem reševanju lahko zagotovila podlago za bolj usklajene in varnejše plačilne storitve, ki se zagotavljajo v tradicionalnih trgovinah kot tudi v hitro razvijajočem se elektronskem okolju. Z večjo konkurenčnostjo, izbiro in preglednostjo za potrošnike, z več inovacijami in boljšo plačilno varnostjo ter zaupanjem potrošnikov ima Evropa priložnost, da prevzame vodilni položaj pri določanju pomena opravljanja plačil v 21. stoletju.

2.10 Komisija v dokumentu opisuje vizijo integriranega trga ter prepozna vrzeli med zdajšnjim stanjem in vizijo, pa tudi ovire pri odpravljanju teh vrzeli. V njem določa pet obsežnih ukrepov, namenjenih pospeševanju integracije trga, in preučuje možne načine za vodenje izvajanja. Prvi sklop je z vidika vprašanj najobsežnejši in obravnava razdrobljenost in dostop do trga ter čezmejna vprašanja. Preostali sklopi zajemajo pregledno in stroškovno učinkovito določanje cen ter vprašanja glede standardizacije, interoperabilnosti in varnosti. Smernice v zvezi z upravljanjem se nanašajo na obstoječe sheme SEPA (SCT, SDD), pa tudi na kartice, e-plačila in m-plačila.

3. Pripombe in ugotovitve

3.1 Odnos celotne Skupnosti do dolgoletnih in v prihodnost usmerjenih vprašanj v zvezi s plačili je – razen pri kreditnih prenosih SEPA in neposrednih bremenitvah SEPA – še vedno neopredeljen in ključen za vse operaterje na enotnem trgu. EESO pozdravlja zeleno knjigo Komisije in pričakuje sorazmerne nadaljnje ukrepe za odpravo sedanjih pomanjkljivosti.

Poziva, da je treba v ospredje vseh plačilnih transakcij postaviti pričakovanja potrošnikov glede razpoložljivosti varnih, učinkovitih, primernih in hitrih plačil.

3.2 Zelena knjiga je osredotočena na elektronska plačila, pri tem pa ni upoštevana še vedno prevladujoča vloga gotovine, ki obsega 80 % plačilnih transakcij v Evropi. Večja preglednost stroškov je enako pomembna tako pri elektronskih kot tudi pri gotovinskih plačilih in bi morala biti glavna referenca pri analiziranju načinov negotovinskega plačevanja. V javnosti še vedno prevladuje mnenje, da je gotovina na voljo brezplačno. Če bi akterji spremenili svoje navade, tako da bi uporabljali sodobne in manj drage načine plačevanja, bi bilo mogoče učinkovitost znatno izboljšati. Poleg tega podatki kažejo, da zaradi slabe sledljivosti gotovinskih plačil obstaja neposredna povezava med razširjenostjo gotovinskih plačil in stopnjo sive ekonomije. Zato EESO z nedvoumno podporo Komisije spodbuja dodatne pobude držav članic glede ponovnega razmisleka o vlogi gotovine v sodobnem gospodarstvu.

3.3 Po mnenju EESO bi bilo treba razmisliti o dodatnih, predvsem pa zavezujočih ukrepih za povečanje preglednosti, da potrošnikov ne bi pretirano obremenili s preveč informacijami, ki bi lahko povzročile dodatno zmedo pri nakupovanju, če bi se zagotovile ob nepravem trenutku (npr. v času prometnih konic) in v zapletenem formatu ter bi za trgovce pomenile motenje procesa plačevanja računa.

3.4 Poslovni modeli mednarodnih ter tudi več domačih kartičnih shem temeljijo na medfranšiznih provizijah, o katerih so v različnem obsegu podvomili nacionalni organi za konkurenco ter tudi Komisija. Odločitev slednje iz leta 2007, da prepove čezmejno medfranšizno provizijo družbe MasterCard, je nedavno podprlo Splošno sodišče. EESO ugotavlja, da poslovni modeli, ki temeljijo na medfranšizni proviziji, doslej niso ustrezali viziji območja SEPA, tj. viziji enakih provizij za čezmejne in domače transakcije. Poleg tega ni bilo na voljo niti samoregulativnega mehanizma, ki zagotavlja zmanjšanje stopenj medfranšiznih provizij s povečanjem obsega transakcij, niti alternativnih rešitev določanja cen pri plačilih malih vrednosti. EESO poziva Komisijo, naj stabilizira dolgoročno poslovno okolje za vse operaterje tako, da upošteva tudi pridobljene izkušnje drugih regij (npr. Avstralije), ki so sprejele predpise v zvezi s tem, in tako, da se zagotovijo enaki konkurenčni pogoji med različnimi poslovnimi modeli kartične sheme.

3.5 Povezovanje različnih plačilnih blagovnih znamk na plastični kartici ali v prihodnjih mobilnih platformah ne bi smelo negativno vplivati na pravico potrošnikov, da izbirajo med blagovnimi znamkami, kot tudi ne bi smelo omejiti morebitnih spodbud za trgovce. Povezovanje blagovnih znamk je pomembno za nove sheme, ki vstopajo na trg, in zato spodbuja tako izbiro kot tudi konkurenco. V nekaterih primerih ena blagovna znamka določi dodatne obvezne zahteve za transakcije prek svoje mreže, čeprav jih izvede druga blagovna znamka. EESO meni, da je treba preprečiti, da bi lahko ena blagovna znamka uvedla tovrstne zahteve za obdelavo.

3.6 EESO se strinja, da je ločitev nalog upravljanja sheme od obdelave ključen element za ustvarjanje konkurenčnega trga plačilnih kartic, saj vertikalni konglomerati lahko v konkurenci z neodvisnimi obdelovalci uporabljajo navzkrižno subvencioniranje. Poleg tega je trenutna ureditev manj ugodna za predvidene pobude, ki krepijo interoperabilnost med obdelovalci. Zato bi ločitev, v idealnem primeru na ravni podjetja, okrepila procesa integracije in konkurence v okviru notranjega trga.

3.7 V skladu z zdajšnjim pravnim okvirom plačilnim institucijam in institucijam za izdajo elektronskega denarja ni dovoljeno dostopati do plačilnih sistemov, določenih v direktivi o dokončnosti poravnave. Ti so namenjeni predvsem plačilom velikih vrednosti in plačilom neprofesionalnih strank. Če Komisija načrtuje kakršne koli spremembe zdajšnjega okvira, jo EESO poziva, da preuči element tveganja, ki bi ga novi akterji (tj. plačilne institucije in institucije za izdajo elektronskega denarja) lahko povzročili obstoječim plačilnim sistemom (infrastrukturi), na primer ob upoštevanju dejstva, da ti nimajo dostopa do finančnih sredstev centralnih bank.

3.8 Okvir SEPA za uporabo kartic (SCF), ki ga je prvotno razvil Evropski svet za plačila (EPC), ne bi smel omejiti poslovnih modelov, ki jih razvijejo drugi operaterji. V idealnem primeru je treba SCF temeljito revidirati v okviru nove strukture upravljanja SEPA, ob upoštevanju prispevkov vseh zainteresiranih strani.

3.9 EESO izraža zaskrbljenost, ker si subjekti, ki niso niti regulirani niti nadzorovani, prizadevajo dostopati do občutljivih informacij o računih. Poleg tega evropski pravni okvir ne odraža ustrezno obveznosti in odgovornosti vključenih operaterjev in ima lahko nepredvidene posledice za potrošnike v primeru zlorabe podatkov ali goljufije. Dostop do informacij glede razpoložljivosti sredstev na bančnih računih bi moral biti natančno analiziran ob upoštevanju vidikov, kot so varnost, varstvo podatkov, pravice potrošnikov, konkurenca in nadomestilo izdajateljem računa.

3.10 Doplačila so možnost za trgovce, da dodajo provizijo za vrednost transakcije, če se uporabi kartica. Ta možnost je bila priznana po vsej EU s sprejetjem direktive o plačilnih storitvah, razen če je to država članica izrecno prepovedala. Prejšnje izkušnje glede doplačil, ki se uporabljajo v nekaterih primerih, vsaj kratkoročno niso prepričljive. V začetku leta 2005 so se na primer Danci odločno odzvali na uvedbo provizij na svoje domače transakcije v okviru sheme plačilnih kartic, ki so znatno upadle, medtem ko se je število dvigov gotovine na bankomatih povečalo. Raziskave, ki so bile izvedene na drugih trgih, potrjujejo ta trend. Čeprav naj bi bili potrošniki od 13. junija 2014 naprej na podlagi direktive o pravicah potrošnikov zaščiteni pred zlorabami doplačil, ni jasno, kako bo ta zaščita zagotovljena v zelo živahnem spletnem okolju. EESO meni, da se doplačila ne smejo spodbujati kot vseevropska praksa.

3.11 Za kartično okolje je značilno pomanjkanje standardizacije in interoperabilnosti. Ponudnik terminalov mora na primer opraviti tudi do sedem postopkov potrjevanja, da lahko posluje na ravni EU. EESO poziva zasebni sektor, naj s skupnimi močmi doseže konkretne rezultate, tudi glede okvira izvajanja in ambicioznih rokov. Toda če so rešitve trga počasne, mora Komisija narediti korak naprej z zakonodajnimi predlogi.

3.12 Storitve e-plačil so v glavnem dostopne zgolj znotraj nacionalnih meja. EESO poziva operaterje tovrstnih sistemov, naj na odprt in pregleden način rešujejo vprašanja interoperabilnosti ter čim prej obravnavajo še nerešena vprašanja v okviru e-trgovanja. Vendar mora Komisija v primeru, da trg ne zagotovi pričakovanih rezultatov, predvideti regulativne zahteve za dostopnost shem e-plačil na evropski ravni.

3.13 EESO poziva Komisijo, naj zagotovi, da se bodo pri m-plačilih vse od zgodnje faze razvoja upoštevala načela odprtega dostopa do platform, prenosljivosti aplikacij, varnosti in izogibanja podvajanju stroškov za operaterje, ki si želijo sprejeti ta plačila. Poleg tega morajo organi za varstvo podatkov podpreti operaterje pri razvijanju uporabniku prijaznih rešitev.

3.14 Varnost je ključna za zaupanje javnosti v plačilne instrumente in bi jo bilo treba v idealnem primeru obravnavati v fazi načrtovanja. V kontekstu varnosti je nadvse pomembno, da se vsakega ponudnika v verigi vrednosti plačila ustrezno regulira in nadzira. EESO priznava napredek, ki so ga z zmanjšanjem obsega goljufij na fizičnih terminalih dosegli udeleženci trga, vendar ugotavlja, da so operaterji izpostavljeni goljufijam pri spletnem poslovanju. Varnostni ukrepi ne bi smeli negativno vplivati na prikladnost storitev za potrošnike in bi morali biti, če ukrepe predlagajo javni organi, čim bolj tehnološko nevtralni. Zato EESO pozdravlja priporočila institucij, ki sodelujejo v okviru foruma za varno plačilo (*SecuRe Pay Forum*) o varnosti spletnih plačil, pa tudi njihova prizadevanja za višjo raven varnosti in zaupanja javnosti v elektronske plačilne storitve. Pravilno izvajanje teh priporočil morajo nadalje nadzirati pristojni organi.

3.15 Vendar pa zmanjšanje obsega goljufij zahteva dodatne ukrepe pristojnih organov držav članic. V zvezi s tem EESO pozdravlja ustanovitev evropskega centra za kibernetiski kriminal v okviru Europol, ki bo začel delovati 1. januarja 2013 in bo, upamo, postal strokovni center za boj EU proti goljufom. To pobudo je EESO zagovarjal v mnenju na lastno pobudo o boju proti goljufijam in ponarejanju negotovinskih plačilnih sredstev, ki je bilo sprejeto 23. oktobra 2008⁽³⁾. EESO ugotavlja, da so drugi ukrepi, ki so opredeljeni v tem mnenju, še vedno izredno pomembni in jih je treba prav tako upoštevati.

⁽³⁾ UL C 100, 30.4.2009, str. 22.

3.16 Pri plačilih je vključenih mnogo zainteresiranih strani; njihove interese, četudi se med seboj kdaj morebiti razlikujejo, je treba pri oblikovanju prihodnjega trga plačil upoštevati. Z novim upravljanjem območja SEPA bi morali zagotoviti odprtost, preglednost in enake konkurenčne pogoje v tem razvijajočem se ambicioznem projektu. EESO pozdravlja stalna prizadevanja Komisije in Evropske centralne banke za centralizacijo odgovornosti za območje SEPA, na primer pod okriljem Sveta SEPA. Vendar EESO poziva k pospešitvi procesa, saj trenutni dejanski vakuum ovira izvajanje.

V Bruslju, 19. septembra 2012

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Staffan NILSSON
